

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

"Изследвания за укрепване на капацитета на администрацията"

"ПРАКТИЧЕСКИ НАРЪЧНИК И ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ПО-ДОБРО РЕГУЛИРАНЕ,,

Агенция СТРАТЕГМА ООД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Дейности в обхвата на изследването

- АНАЛИЗ НА ДОБРИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРАКТИКИ И ПОДХОДИ ЗА ПО-ДОБРО РЕГУЛИРАНЕ – ЕК, ОК, Нидерландия, САЩ, Канада, Австралия
- РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРАКТИЧЕСКИ НАРЪЧНИК И ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ПО-ДОБРО РЕГУЛИРАНЕ
- ИЗГОТВЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (КОНЦЕПЦИИ)

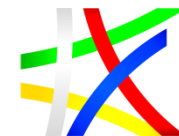

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обединено кралство

- **1985** – официален старт на политиката за по-добро регулиране ("Lifting the Burden": White Paper)
- **1994** - специален Закон за дерегулация и сключване на договори
- **1997** - Работна група за по-добро регулиране [Better Regulation Task Force (BRTF)] – приоритет в правителството на Тони Блеър
  - Рамка на политиката за по-добро регулиране
- **2015** - Закон за малкия бизнес, предприятията и заетостта – редовни прегледи след изпълнението, по-специално за всички мерки, които оказват въздействие върху бизнеса
- **2018** - Насоки за рамката на добрата регулация - определят механизмите на функциониране на регулаторна система след обявяването на "цели за въздействието върху бизнеса"

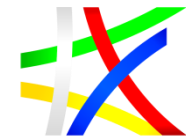

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обединено кралство

- **Рамка на политиката за по-добро регулиране (1997)**
  - пет принципа за добро регулиране – пропорционалност, отчетност, последователност, прозрачност и целенасоченост;
  - задължителна оценка на въздействието на регулирането за всички **значими предложения**, включваща обосновка и определяне на очакваните разходи и ползи;
  - задължителен Кодекс за консултации, който определя високи стандарти за консултации, включително минимален период на консултации от 12 седмици;
  - преглед на алтернативи ;
  - създаване на Панел за регулаторна отчетност;
  - извършване на прегледи за ефекта от прилагането на съществуващите регламенти и въведените нови регламенти, когато е възможно, ежегодно до 5 април и 1 октомври

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обединено кралство

- **Оценка на въздействието върху регулациите (2018)**
  - **Цялостна ОВР** се прилага за мерки, предвиждащи нетни директни разходи за бизнеса **повече** от ± 5 млн. британски лири, измерени като еквивалентни годишни нетни директни разходи за бизнеса
  - За мерки, предвиждащи нетни директни разходи за бизнеса **под** ± 5 млн. британски лири, се изготвя **пропорционален анализ** [proportionate analysis]
  - Консултациите се провеждат за всички разпоредби в ОК
    - по-интензивно използване на информационните технологии и цифрови инструменти, за включване на по-голяма част от заинтересованите страни на по-ранен етап от процеса на формиране на политики, както и облекчаване на възможностите за представяне на мненията на заинтересованите страни
    - специално внимание се обръща на мерки, свързани с **намаляване на риска от "умора от консултациите"** ["consultation fatigue"] чрез консултиране само по въпроси, които наистина не са решени

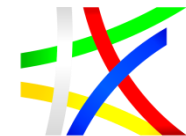

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обединено кралство

- **Методи за ОВР (2018)**
  - **Разходите и ползите от новото регулиране** [Costs and benefits of new regulation] ;
  - **Насоки за транспониране:** как ефективно да се прилагат европейските директиви [Transposition guidance: how to implement European directives effectively] ;
  - **Подход за прилагане на Модела за стандартните разходите** [Standard Cost Model approach];
  - **Оценка на ангажираността на бизнеса** [Business Engagement Assessment (BEA)] и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Обединено кралство

- **Институционална рамка**
  - **Звено за по-добро регулиране** - във всяко министерство, наблюдава процесите в съответното министерство за осигуряване на по-добро регулиране и съветва как да се спазват насоките за регулаторната политика
  - **Комитета за регулаторна политика [Regulatory Policy Committee]** е консултативен орган, който осигурява външен, независим контрол на разработените доказателства и анализи, свързани с нови регулаторни предложения и изготвените на ОВР. Комитетът **контролира на качеството на последващите ОВР**
  - **Изпълнителният орган за по-добро регулиране [Better Regulation Executive]** се намира в Министерството за бизнеса, енергетиката и индустриалната стратегия - **наблюдава измерването на регулаторната тежест и координира мерките за нейното намаляване**
  - **Националната сметна палата [National Audit Office]** докладва за ефективността на рамката на регулаторната политика като цяло, чрез провеждане на проучвания за съотношение цена-качество
  - **Парламентарните комисии** разглеждат законопроектите за качеството на законодателството и определят областите на политиката, в които регулирането може да стане по-ефективно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Кралство Нидерландия

- Една от първите страни в Европа, които през 90-те години на ХХ век започват разработване на целенасочена политика за по-добро регулиране, като механизъм за подобряване на регулаторната и структурна среда.
- Основният фокус е поставен върху **намаляването административната тежест за бизнеса, в следствие разширен и за гражданите.**
- Този фокус до голяма степен остава в центъра на последните инициативи за по-добро регулиране.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Кралство Нидерландия

- 2000 - *временен* Консултативен съвет за оценка на административните тежести - независим консултативен орган, който съветва правителството и парламента за подходите за намаляване на регулаторните тежести за бизнеса, гражданите и професионалните работници в здравеопазването, образованието, безопасността и благосъстоянието
- 2017 – преобразуван в Консултативен съвет за оценка на регулаторния натиск, с разширен мандат
- 2011 (2017) - Интегрирана рамка за оценка на политиката и регулациите (ИРОПР) - обединява предходни насоки и инструкции за прилагане на инструментите за ОВР по интегриран начин
- всички първични закони са придружени от обяснителен меморандум, който описва разглеждания проблем и оправдава намесата на правителството, както и неговите въздействия и последици

Кралство Нидерландия

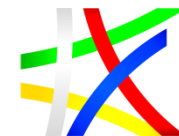
- **Периодичната последваща ОВР е задължителна за всички първични закони от 2001 г. насам.**
- **Подходите за реализация на регулаторната политика са фокусирани, съобразно засегнатите страни:**
  - регулаторен натиск за **гражданите**;
  - регулаторен натиск сред предприемачите;
  - регулаторен натиск върху **местните власти**;
  - регулаторен натиск за **служителите в обществения сектор**.
- **силен акцент върху достъпността и прозрачността на регулаторния процес – онлайн консултациите се разглеждат като полезен инструмент за допълване на вече съществуващите практики за консултации в законодателния процес**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Кралство Нидерландия

- **Институционална рамка:**
  - **Звеното за качеството на регулаторната политика** към Министерството на правосъдието и сигурността отговаря за цялостното спазване на рамката за ОВР и осигурява контрол за качеството на изготвяните оценки
  - **Отделът за регулаторна реформа и политика в областта на ИКТ** в Министерството на икономиката координира програмата за намаляване на регулаторната тежест и осигурява надзор върху качеството на оценките на регулаторната тежест
  - **Консултативният съвет за оценка на регулаторния натиск** съветва министерствата за качеството на отделните оценки на тежестта на ранен етап от разработването на предложение и може да препоръча подобряването на оценката, ако тя се счита за неадекватна.
  - След одобрението на кабинета, **Държавният съвет** издава официално становище относно цялостното правно качество на законодателното предложение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Канада

- Значителни различия в процесите и изискванията за разработване на първични закони (закони) и подзаконови нормативни актове (регламенти)
- Подзаконовите нормативни актове обикновено конкретизират общите принципи, залегнали в законите, и излагат подробни изисквания за процедурите и условията за прилагане на съответните регулации
- Процесът за разработване на първични закони е очертан в Директивата на кабинета за законотворчеството [Cabinet Directive on Law-Making]
- Изискванията за подзаконови нормативни актове са изложени в Директивата на кабинета за регулаторно управление, 2012 [Cabinet Directive on Regulatory Management, CDRM 2012]

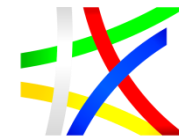

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Канада

- При разработването на *първични закони* на Кабинета се представя ОВР.
- Пълните доказателства и оценки не са публично достъпни на системна основа, преди проектозакона да бъде представен пред парламента.
- Всички закони подлежат на юридически контрол от страна на парламента. Това обикновено включва проучване в парламентарна комисия, където заинтересованите страни имат възможност публично да коментират предложението. В някои първични закони е предвидено задължение за извършване на периодичен преглед и съответно актуализиране на съответните регулации.

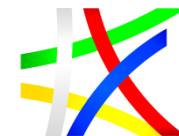

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Канада

- Процедурите за разработване на подзаконовни нормативни актове като цяло са по-детайлни и прозрачни.
- Подробната ОВР е задължителна за всички подзаконовни актове и всички ОВР са публично достъпни в централния регистър.
- Отворени консултации се провеждат за всички подзаконовни регулации и регулаторите трябва да посочат как са адресирани коментарите от обществеността (освен ако регулаторното предложение не е освободено от предварителна публикация).
- Всички подзаконовни актове се подчиняват на изискванията за ОВР, в съответствие с политиката за оценка на Министерството на финансите
- Публикува се **Годишен доклад за резултатите от намаляването на административните тежести** [Annual Scorecard Reports], постигнати в изпълнението на системните реформи в рамките на правителствения план за действие за намаляване на регулаторната тежест

<https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/federal-regulatory-report/annual-scorecard-reports.html>

Проект "Работим за хората" - укрепване на капацитета на институциите за посрещане на предизвикателствата на съвременните публични политики", финансиран от Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Канада

- **Методи за ОВР - Директива за регулаторно управление чрез политики и насоки:**
  - **Политика за регулаторно развитие [Policy on Regulatory Development] ;**
  - **Политика за анализ на разходите и ползите [Policy on Cost-Benefit Analysis] ;**
  - **Политика за ограничаване на регулаторната тежест върху бизнеса [Policy on Limiting Regulatory Burden on Business] ;**
  - **Политика за прозрачност и отчетност в областта на регулирането [Policy on Regulatory Transparency and Accountability] .**
- **Всяка от политиките е детайлно описана и заменя съществуващите до момента инструменти.**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Канада

- **Институционална рамка:**
  - **Секретариатът на Министерството на финансите на Канада** наблюдава разработването и прилагането на подзаконовите регулации и извършва преглед за гарантиране на качеството на ОВР, консултации и регулаторно сътрудничество;
  - **Общността на федералните регулатори** [Community of Federal Regulators], включва повече от 30 структури с регулаторни функции. Мисията на Общността е да поддържа доверието на [канадските] гражданите по отношение на мерките за поддържане и укрепване на здравето, безопасността, сигурността и просперитета в обществото
  - **Министерството на правосъдието** има законово задължение да разглежда всички предложени регламенти за законосъобразност и съответствие със стандартите за изготвяне на актове.
  - **Постоянната съвместна комисия за контрол на регламентите** в канадския парламент контролира качеството на регулациите, включително тяхното правно и юридическо съответствие.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРАКТИЧЕСКИ НАРЪЧНИК И ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ПО-ДОБРО РЕГУЛИРАНЕ

- АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ
- МУЛТИКРИТЕРИЕН АНАЛИЗ
- АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ
- ОСТОЙНОСТЯВАНЕ НА РЕГУЛАТОРНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ
- АНАЛИЗ НА РИСКА
- ИЗМЕРВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОВ

- Концепции за оценка на въздействието върху икономиката, социалната сфера и околната среда
  - Обща рамка за оценка на въздействието
    - Основни аспекти
    - Ключови показатели
  - Стъпки при оценка на въздействието
  - Инструменти за оценката на въздействието

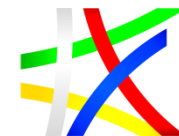

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ

- Практическа техника за анализ, оценка и избор на проекти в публичния сектор;
- В общия случай той е инструмент, прилаган при взимане на решение дали и в какъв вариант да бъде осъществен определен инвестиционен проект, финансиран с публични средства;
- За оценката на разходите и ползите могат да бъдат прилагани различни методически подходи в зависимост както от **конкретната област** на разглежданите регулации, така и от **вида на оценката** – предварителна или последваща.
- Значение за избор на конкретен подход има и **наличието на данни**, въз основа на които да се извърши оценката.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ

- Директни разходи - тези, свързани с осигуряване на ресурси за осъществяване на преките последствия от новата регулация/новия вариант на съществуващата регулация
- **Оценка на разходите за съответствие:** такси, административни разходи, разходи за изпълнение, директни разходи за труд, режимни разходи, разходи за оборудване и материали, външни разходи
- **Оценка на разходите за изпълнение и въвеждане** - разходите, направени **пряко от публичните органи** при изпълнението, администрирането и прилагането на регулаторните изисквания
- Подходи за количествена **оценка на ползите** - пряк или косвен характер; подобрена пазарна ефективност; допълнителна полза, благосъстояние или удовлетворение на гражданите; непреки ползи за съответствие; макроикономически ползи; други непарични ефекти

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

МУЛТИКРИТЕРИЕН АНАЛИЗ

- Подходящ за прилагане, когато цялостното остойносттаване на въздействията на разглежданите варианти на политика е невъзможно, въпреки че тези въздействия могат да бъдат значителни
- Прилагането му позволява в оценката да бъдат включени и ползи, които не могат да бъдат остойностени
- Най-често това са въпроси, свързани със социални въздействия и опазване на околната среда.
- В тези случаи е подходящо прилагането на методи, които да **позволяват изготвяне на количествена оценка, но без непременно остойносттаване на въздействието в пари**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

МУЛТИКРИТЕРИЕН АНАЛИЗ

- МКА може да бъде полезно **допълнение или алтернатива** на анализа "разходи-ползи". МКА може да бъде използван и в двете последователни фази на оценката на въздействието, както самостоятелно, така и в комбинация:
  - При оценка на икономическите, социалните и екологичните измерения на всеки вариант, вкл. възможния баланс между тези измерения;
  - При сравнение на вариантите на политика: спрямо трите основни критерия за ефективност, ефективност и съгласуваност с други политики (където е приложимо)
  - МКА позволява разпределянето на разходите и ползите между различните видове заинтересовани страни (когато това е неравномерно)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ

- Практическа техника за анализ, оценка и избор на публични проекти според мащаба на техните **разходи за единица полза**.
- Избягва общото количествено измерване на ползите и **сравнява разходите на съответните алтернативи за постигането на определена цел (полза)**. Избира се онзи проект, който „чертае“ най-евтиния път до целта.
- За разлика от анализа на „**разходи ползи**“, чрез който се цели подпомагането на вземане на решение **чрез сравняване на очакваните последици**, методът „**анализ на ефективността на разходите**“ е полезен, когато искаме да си отговорим на въпроса «каква и колко полза сме допринесли с нашия проект от един лев разходи или разходите за единица полза».
- Регулаторната намеса при този метод се измерва в някакви други единици (натурални, физически), а не в парични.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ

- По-подходящ и полезен в ex ante оценки на въздействието на регулации. Чрез него могат да се сравнят различни алтернативи за постигане на целите и регулаторът бива подпомогнат при избора на алтернатива.
- Има по-ограничено приложение от анализа на разходи ползи
- Намира приложение в различни оценки в сферата на здравеопазване, екология, енергетика, образование и други
- Най-полезен, когато анализаторите се сблъскват с ограничения, които им пречат да извършват анализ на разходите и ползите. Най-често срещаното ограничение е невъзможността да се генерират печалби.
- Обикновено се използва в здравеопазването, например, където е трудно да се даде стойност на резултатите, но където самите резултати могат да бъдат преброени и сравнени, напр. „брой спасени животни“.

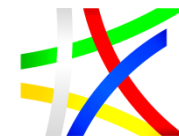

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОСТОЙНОСТЯВАНЕ НА РЕГУЛАТОРНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

- Остойносттаването на непазарните ползи е най-лесно, когато стойностите могат да бъдат отнесени към пазарните цени.
- Пълното остойносттаване на множество стоки в сфери като здраве, околна среда, образование, не може директно да се обвърже с пазарните цени.
- За оценката на този вид непазарни стоки се **прилагат алтернативни или допълващи инструменти**, които дават **възможност за сравнение на вариантите на политики в случаите, в които информацията за количества и стойности е ограничена** (напр. мулти-критериен анализ).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОСТОЙНОСТЯВАНЕ НА РЕГУЛАТОРНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

- За оценяване на стойността на непазарни продукти (човешки живот, човешко здраве, време, екологични блага и др.) икономистите обичайно използват **склонност/желание за заплащане**, изчислено чрез **метода на проявените** или **метода на заявените предпочитания**
- Представяват експериментални методи и структурни модели, които комбинират теоретични постановки с данни от различни източници и които се прилагат сравнително рядко
- Всеки един има предимства и ограничения: изборът на подход зависи от качеството на наличните проучвания и степента, в която те измерват продукти, сходни с продуктите, предмет на оценяваната политика
- Подход **«трансфер на стойност»** - използване на съществуващи проучвания, когато оценяват стойностите на параметрите, както и техните взаимоотношения – пести време и разходи; общоприета практика в областта на опазването на околната среда

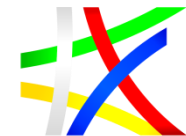

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА РИСКА

- Регулацията често се разработва, за да бъде отговорено на проявленията на даден риск
- В такива случаи, разработването на регулаторни решения следва да се основава на оценка на риска, който те трябва да адресират
- Когато е подходящо, предложенията за политики трябва да бъдат оценявани и по отношение на рисковете, които сами те биха предизвикали, напр. ако намаляването на риска в дадена област би довело до води до повишен риск в друга област
- Оценката на риска е ключов аналитичен инструмент за идентифициране и оценка на степента на потенциална опасност и за оценка на вероятността и последствията от отрицателните резултати за хората, имуществото или околната среда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА РИСКА

- Регулацията често се разработва, за да бъде отговорено на проявленията на даден риск
- В такива случаи, разработването на регулаторни решения следва да се основава на оценка на риска, който те трябва да адресират
- Когато е подходящо, предложенията за политики трябва да бъдат оценявани и по отношение на рисковете, които сами те биха предизвикали, напр. ако намаляването на риска в дадена област би довело до води до повишен риск в друга област
- Оценката на риска е ключов аналитичен инструмент за идентифициране и оценка на степента на потенциална опасност и за оценка на вероятността и последициите от отрицателните резултати за хората, имуществото или околната среда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

АНАЛИЗ НА РИСКА

- Подходът на регулирането, основаващ се на риска, може да доведе до преразглеждане на задълженията за информация и административната тежест - могат бъдат избегнати големи инспекции за всички фирми и да се приложи подход, основаващ се на риска, който ще се съсредоточи върху подгрупа от фирми с най-висок риск.
- **Прогнозните оценки** на риска се базират на наличен предходен опит със същия вид риск, а предположенията могат да бъдат направени с много висока степен на прецизност. Може да бъде приложено например в области като здравеопазване, пътни произшествия и др.
- **Моделираните оценки** се базират на данни и теории, които не са свързани директно с оценявания риск, като предвижданията могат да бъдат и в голяма степен несигурни. Примерни области могат да бъдат влиянието на химикалите върху заболяемостта от рак, глобалното затопляне или други сходни комплексни процеси.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

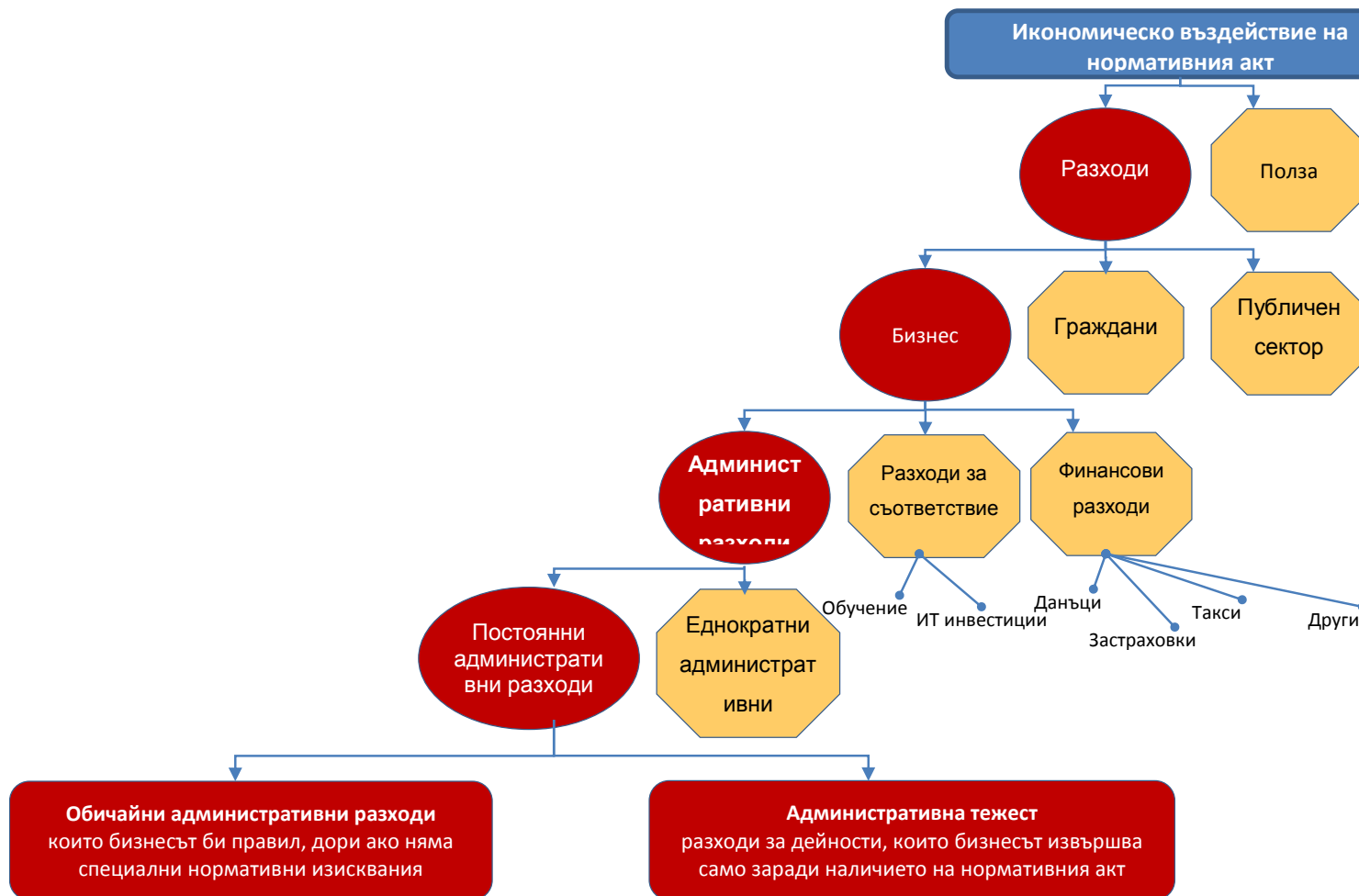
ИЗМЕРВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

- Моделът на стандартните разходи (МСР) представлява рамка за определяне и остойностяване на административните разходи, извършвани от бизнеса, неправителствения сектор, гражданите или публичната администрация, **за да отговорят на нормативните изисквания за предоставяне на информация относно извършваната от тях дейност на публичните власти или на частни субекти.**
- Задължението за информиране не винаги е свързано с предаване на информация на държавните орган или на трети страни (частни лица). То може да бъде свързани и със съхранението на информация, която да бъде представена в случай на инспекция/проверка или при поискване също представлява задължение за информиране.

ИЗМЕРВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

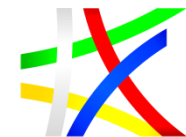

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ИНСТИТУТ ПО
ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ИЗМЕРВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА ТЕЖЕСТ

- В своята пълнота МСР може да бъде използван за измерване на административната тежест на действащи регулации (последваща оценка).
- Методът е приложим при предварителна оценка на нововъвеждани регулации при определени условия за изпълнение на стъпките по остойносттаване на прилагането им.
- За постигане на целите на конкретната оценка е препоръчително:
  - адаптиране на Европейския модел на стандартните разходи (ЕМСР) спрямо целите и обхвата на оценката, с оглед спецификата на регулациите, които ще бъдат изследвани;
  - използване на подходящи инструменти за анализ на статистическа и друга информация, осигуряващи цялостен поглед върху изследваните ЗИ;
  - прилагане на количествени и качествени методи за измерване на административните разходи, произтичащи от идентифицираните ЗИ;
  - оценка на приложимостта на възможностите и подходите за намаляване на разходите по отношение на принципите за добро регулиране.

